

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih
ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst.
Naj se pošilja uredništvu lista. Neprankirana
sprejemajo in rokopi se ne vračajo.
In odgovorni urednik Stefan Gos. Lastnik konsorcijski
»Edinosti«. — Tisk tiskarne »Edinosti«, vpisane zadruge
poročkom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Cena znaša: Za celo leto K 24—
za tri mesece 12—
za tri mesece 6—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta 2-60

EDINOST

Posamezne številke »Edinosti« se prodajajo po 6 vinarjev
zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglaš se računajo na milimetre v »Edinosti« ene kolone
Cene: Oglaš trgovcev in obrtnikov mm po 10 vrn
Osmrtice, zahvale, poslanice, oglaš denarnih za-
vodov mm po 20 vrn
Oglaš v tekstu lista do pet vrst K 5—
vsaka nadaljna vrsta 2—
Mail oglaš po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev
Oglaš sprejema inšerati oddelček »Edinosti«. Naročnina
in reklamacije se pošilja upravi lista. Plačuje se izključno le
upravi »Edinosti«. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška
Asiškega št. 20. — Poštobranilačni račun št. 841.652

Naša artiljerija bombardira Belgrad.

Prvi srbski vjetniki. - Slajen sprejem Nj. Vel. cesarja na Dunaju.

Cesarjev prihod na Dunaj.

DUNAJ, (Izv.) Danes ob 12 je prisel cesar na Dunaj. Pred kolodvorom ga je pričakoval ves mestni svet dunajski in po potu do Schönbruna stala nepregledna množica ljudi, ki je z viharim navdušenjem pozdravljala priljubljenega vladarja. V Schönbrunu je nato pozdravil cesarja dunajski župan dr. Weisskirchner v navzočnosti najraznovrstnejših društev, obrtnih zadrug in drugih korporacij. Cesarjeva vožnja do Schönbruna je bila prava triumfalna pot. Dr. Weisskirchner je pozdravil cesarja s patrijičnim nagovorom, v katerem je izrazil udanost prebivalstva in mu zaklical: Dobrodošel, v sredi zvestih dunajčanov! Tudi na poti izšla na Dunaj je na vseh kolodvorih prebivalstvo navdušeno pozdravljalo cesarja.

Cesar odide v Pešto.

DUNAJ 30. (Izv.) Kakor se zatrjuje v političnih krogih, odide cesar tekom prihodnjih dni za dalje časa v Budimpešto, kjer bo začasno etabliral svojo rezidenco.

Hrvatli so smeli prvi streljati.

DUNAJ 30. (Izv.) »Neue Freie Presse« poroča iz Zemuna: Na podonavskih mostovih je vzbudila vest o napovedi vojne Srbiji, med vojaštvom neopisno navdušenje. Vzklili na boj kar niso hoteli ponehati. Oficirji so pozivljali vojaštvo na boj v madžarskih govorih, hrvatske vojake pa je doletela čast, da so smeli priceti prvi streljati.

Most čez Savo, ki so ga Srbi razstrelili, ni hudo poškodovan. Podrli so se le nekateri deli in bo skoraj popravljen v toliko, da bo zamogla naša pehota v Belgrad.

Angleški diplomat o našem cesarju.

DUNAJ 30. (Izv.) Neki angleški diplomat izjavlja v »Neue Freie Presse«: Noben anglež ne pozabi nikdar, kako prijateljsko stališče je zavzel osiveli cesar Franc Jožef takrat, ko smo imeli mi nesrečno vojno z Buri v južni Afriki. Takrat je bil cesar Franc Jožef edini naš prijatelj.

Asquith o položaju.

LONDON, 30. (Izv.) Angleški ministrski predsednik Asquith je na včerajšnji seji poslanske zbornice na vprašanje poslanca Bonar Lawa o položaju izjavil: Kakor je zbornici znano, je včeraj avstrijska monarhija napovedala Srbiji vojno. Položaj je v trenutku silno resen. Izjavljam le, da naša vlada nadaljuje s svojimi posredovalnimi koraki in bo storila vse, kar je v njeni moči, da se omeji vojna.

Na vprašanje poslanca Ghuimera: je-li angleški vladi kaj znano, če je izbruhnila v Rusiji revolucija, je Asquith odgovoril: Ne!

Posl. Hocks je vprašal, če je finančno ministrstvo že stopilo v zvezo z angleško državno banko, da skliče zborovanje angleških bankirjev, ki naj bi zavzeli svoje stališče k finančni politiki in če se to še ni zgodilo, kaj namerava vlada storiti? Finančni minister je odgovoril, da se je to zadnevno že posvetoval z državno banko, kjer so mu pa izjavili, da za tako akcijo sedaj še ni primeren čas.

Poslaniška konferenca v Londonu.

DUNAJ, 29. (Izv.) »Neue Freie Presse« poroča iz Londona: V diplomatskih krogih se zatrjuje, da se bo od angleškega zunanjega ministra Greya predlagana veleposlaniška konferenca v Londonu sestala kljub izbruhu vojne med Avstrijo in Srbijo. Posvetovala se bo o vprašanju lokaliziranja vojne.

Jovanović v Ženevi.

ŽENEVA, 30. (Izv.) Srbski poslanik na dunajskem dvoru dr. Jovanović je prisel z generalnim konzulom dr. Dimitrijevičem in podkonzulom Simunovičem semkaj in je v neprestani zvezi z belgradsko in petrogradsko vlado. V nekem intervjuu je izjavil Jovanović nekemu ženevskemu časnikarju, da so na Dunaju do zadnjega trenutka postopali z njim skrajno ljubezljivo.

Akcija sir Edvard Greya.

LONDON, 29. (K.) »Westminster Gazette« piše: Sir Edvard Grey je postal modro in promptno, ko je predlagal obnovenje londonske konference. Sprčo današnjih izbruhov vesti ob boju, da ni

več možno preprečiti vojne med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Nikakor pa naj bi ne bilo nemožno preprečiti Rusije, da radi prizadevanja Avstro-Ogrske, da dobi ob Srbije zadoščenje, niso dotaknjeni ali ogroženi njeni interesi. Začetek sovražnosti med Avstro-Ogrsko in katerokoli balkansko državo je gotovo zelo resna stvar; vendar bi moglo biti vse nade, da vevlasti preprečijo širjenje vojne.

Razgovori francoskega ministra za zunanje stvari.

PARIZ, 30. (Kor.) Minister za zunanje stvari Viviani je imel včeraj ob 10 zvečer v ministrstvu za zunanje stvari razgovore z večimi ministri-tovariši in se je zgledil potem pri predsedniku Poicareju.

Francoski ministrski svet.

PARIZ, 30. (Izv.) Snoči se je vršila pod predsedstvom predsednika Poicareja seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o mednarodnem političnem položaju. Na seji so bili storjeni važni koraki.

Prekljanci sklep ruskega ministrskega sveta.

PETROGRAD, 30. (Izv.) Car je zapovedal, da se mora takoj sistirati sklep ruskega ministrskega sveta z dne 5. aprila 1914, ki se tiče omejitve nakupa nepremičnin po akcijskih družbah in udeležbe židov pri akcijskih družbah, Prekljic je provizoričen.

Nadvojvodinja Marija Terezija na bojišču.

DUNAJ, 30. (Izv.) Nadvojvodinja Marija Terezija se je podala na bojno polje ko samaritanka.

Nadvojvoda Franc Salvator je bil imenovan za generalnega nadzornika prostovoljne sanitetske službe.

Prispevki dunajske občine.

DUNAJ, 30. (Izv.) Dunajski občinski svet je daroval 50.000 kron za vojake in 100.000 kron za Rdeči križ.

Slovenski kmet z osmimi sinovi.

CELJE, 30. (Izv.) Včeraj se je zgodil tu silno ganljiv dogodek. Neki slovenski kmet iz Zalca, Princič po imenu, je na posebnem vozu pripeljal v Celje vseh svojih osem sinov, ki so vsi oženjeni in imajo rodbino in otroke in so bili poklicani vsi pod orožje. Staremu slovenskemu kmetu-korenjaku so priredili oficirji, moštvo in občinstvo viharne ovacije.

Manifestacija v Gorici.

GORICA, 29. (Kor.) Današnja manifestacija je še presegala prejšnje, ko je mestna godba svirajoč hodila po ulicah. — 7000 do 8000 oseh je cele ure zasedalo trg in je navdušeno aklamiralo pred vojašnico pešpolka št. 47 in pred okrajnim glavarstvom. Vsklikov »Živel cesar Franc Jožef«, »živela Avstrija«, in »doli s Srbijo!« ni bilo ne konca ne kraja. Še le proti 11. uri se je množica razšla.

Oklic ministra za uk na akademsko mladež.

DUNAJ 29. (Kor.) Minister za uk je izdal na akademsko mladež ta-le oklice:

Akademsko mladež! Vojna je napovedana! Hud in nespravljiv sovražnik monarhije že leta in leta ruje, zaničuje pravico ter ne zmeni se za zapoved glede npravnosti in kulture ter se na vse pretege trudi, da bi nam odrgal nekaj naše teritorialne posesti, dasi nam je isto sam že davno internacionalno priznal. V doseg njegovega cilja naj bi mu služilo zapeljivanje neizkušene mladine, lopovstvo in nasilje ter cela vrsta političnih atentatov. Njegovi morilni krogi je zapadla oseba nadvojvode prestolonaslednika. V goreči iznenadi nad razkrinkanimi lopovščinami in potro sveto pravico zgrabila je monarhija za orožje. Ona vihti meč v pravičnem boju, da si osigura za vso prihodnost nedotakljivo posest, pridobljeno s kulturnim delom skozi desetletja in desetletja.

Akademsko mladež! Del vas je sledil klicu vrhovnega vojnega poglavarja, se bojite v vrstah vojske našega cesarja in bo gotovo upel marsikatero vejico v svoj lovorjev venec. Naj bi tudi oni, ki niso pod

zastavo, da bi se lahko aktivno udeležili vojnih operacij, ne zaostali za svojimi so-bojevniki v patrijičnem navdušenju. Tudi istim, ki niso šli v boj, je dosti priložnosti dane, delati za domovino, bodisi da posveti svoje moči prostovoljni strežnji bolnikov, bodisi da se stavi na razpolago javni upravi ter pomaga zamašiti vrtline, ki so nastale po odhodu bojevnikov k armadi, bodisi da pomaga pri kakem drugem socialnem pomožnem delu. Kar je v katerega moči, to naj stori za boga, cesarja in domovino. Vsaki naj bo darežljiv, trden, zvest in pripraven za delo na svojem mestu, kajti gre tudi za njegov in njegove bodočnosti blagor in železne vojne kocke padajo zanj in proti njemu.

Akademsko mladež! Spominjaj se v osodetki uri vzvišene velikosti preteklosti, dolžnosti in dela, sreče in blagoslova prihodnosti. Po tem se ravnaj! Potem je mir zopet pridobljen in zagotovljen ter čast in slava domovine tudi tvoje delo.

Dunaj, dne 28. julija 1914.
Hussarek m. p.

Avstrijsko narodno gospodarstvo in vojna.

DUNAJ, 30. (Kor.) »Neue Freie Presse« priobčuje članek guvernerja Splošne avstrijske Bodenkreditanstalt, tajnega svetnika dr. Rudolfa Siegharta, o avstrijskem narodnem gospodarstvu in vojni.

Clankar stavlja vprašanje ali zamore prebivalstvo Avstrije gledati z zanimanjem na narodno-gospodarske priprave monarhije in izjavlja, da se mora to vprašanje pod vsakim pogojem in neomejeno potrditi. Avstrijsko narodno gospodarstvo je pripravljeno za vse slučaje vojne. Kar je bilo slabo in negotovo, je tekom ponovnih kriznih gibanj zadnjih mesecev odpadlo in razpadlo. Ostalo je le trdno deblo našega gospodarstva, ki je popolnoma zdravo in odporno. Vsaka skrb, vsaka bojazen za posest in premoženje, ki je bilo zaupano zakonitim organom avstrijskega finančnega gospodarstva, je naravnost nesmiselna in zločinska.

Članek poudarja, da se v momentu vojne ne sme nikjer pozabiti, da slede vojnam epohe gospodarskega napredka. Moderno gospodarstvo ima v sebi čudovito moč obnavljanja, vsled katere se ojača zopet z nenavadno naglico. Pred vsem pa ni smeti pozabiti, da v vojni proti Srbiji gre za ino za gospodarstvo, ki mora biti rešeno neprestanega alarmiranja po rovarškem delu velikosrbske propagande.

Guverner dr. Sieghart ugotavlja potem, da vsled vojne ni treba biti v skrbih ne za našo denarno veljavo ne za državne zadolžnice. Naš denarni sistem sloni na tako gotovih podlagah, kakor katerikoli v Evropi. Naše rente nosijo po sedanjih kurzihi obilo 5%, kar pomenja nenavadno visoko rentabilnato, to tembolj, ko se ne misli na kako konvertiranje v doglednem času. — Kdor kljub temu v položaju, kakršen je danes, rente prodaja, ne oškoduje le države, ampak tudi samega sebe, kajti pri prodaji trpi nenadomestljive izgube. Se bolj brez-pametno bi bilo ako bi se dvigale hranilne in bančne vloge in bi se gotovina nosila domov. Ta dviganja so nespametnost in škoda, kajti boniteta avstrijskih hranilnic in bančnih zavodov je vzvišena nad vsak dvom. Dvigajoče občinstvo izgubljala obresti in zaloga plačilnih sredstev, ki so na razpolago gospodarskemu življenju, se zmanjšuje brez potrebe. Istotako bi bilo obojati ako bi mnogi iz neopravičene strahu radi vojne zavrgli svojo posest na akcijah. Akcije dobrih industrijskih in prometnih zavodov so za občinstvo najočimneje vrednosti. Železniki, petrolejsko polje, ladjedelnic so posestva, ki so vzvišena nad vsako politično ali vojno škodo. Papirji, za katerimi nič ne stoji, nogo prijažen prospekt, so v Avstriji, na srečo, neznan. Mi nimamo, izjavlja dr. Sieghart, nobenih rudnikov v fantaziji, nobenih efektov fatamorgana, nikakih Potemkinskih akcij. Kdor bi svoje pravoveljavne deleže pri industrijskih in obratnih družbah v strahu pred vojno zavrgel, bi oškodoval sebe in državo in ustvarjal le bogastvo onih, ki bodo dovolj pametni, da se pripognejo in da bodo pobirali te zaklade.

Akcija za lokaliziranje konflikta se bo nadaljevala.

RIM 29. (Kor.) Splošno mnenje listov je, da napoved vojne še ne pomenja ko za vsake diplomatske akcije, ki gre za tem, da se konflikt lokalizira. »Popolo Romano« najavlja, da je tudi Italija prežeta želje, da se izogne zapletljajem. Italija sledi Avstro-Ogrski ko zaveznik in prijatelj.

Novi mornariški oficirji v Rusiji.

PETROGRAD 29. (Kor.). Aspiranti mornariške šole so bili danes v navzočnosti carja imenovani za oficirje. Pri tem je imel car nagovor, ki je bil sprejet z viharimi hura-klici.

Razgovori med bar. Schoenom in Izvoljskim.

PARIZ 29. (Kor.). Ministrski predsednik in minister za zunanje stvari Viviani je imel takoj po svojem povratku v Pariz razgovor z ruskim poslanikom Izvoljskim.

Zbirke za rdeči križ.

PRAGA 29. (Kor.) Češka hranilnica je sklenila, darovati deželnemu pomožnemu društvu Rdečega križa za Češko znesek 100.000 K. Znesek je bil že danes izročen.

Predsednik Rdečega križa za Češko, grof Nostitz, je daroval 10.000 K, član gosposke zbornice Richter 10.000 K, Bamberger 10.000 K in grof Clam-Martinic 10.000 K.

DUNAJ 29. (Kor.) Baron Reitzes je daroval vojnemu ministrstvu za vdove in sirote rezervistov 20.000 in 40.000 K za Rdeči križ.

Noben posebni vlaki na tržaskih progah.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu naznanja, da radi izrednih razmer do preklica ne bodo vozili na tukajšnjih progah nobeni posebni vlaki za stranke.

Proti podraževanju živil.

BUDIMPEŠTA, 29. (Ogrski k. b.) — Minister za trgovino baron Harkanyi je za jutri sklical enketo, na kateri bodo zastopana glavna mesta in vsa ministrstva. Enketa ima v prvi vrsti zavzeti stališče proti podraževanju živil ter se posvetovati o ukrepih, ki naj uravnajo cene žita.

Izjava bosenskega uradnega lista.

SARAJEVO 29. (Kor.) Uradni list piše: Ker se monarhija pripravljala, da z vso odločnostjo in s sredstvi svoje moči varuje svoje interese in nedotakljive pravice, ter hoče napraviti konec sovražnemu inju, razširjenemu preko tal naše domovine, je tudi za prebivalstvo Bosne in Hercegovine prišel moment, ko bosta mogli na najvidnejši način dokumentirati svojo ljubezen, zvestobo in udanost do najvišje cesarske hiše in do monarhije. Danes, ko narodi monarhije pozabljajo vsa svoja nesporazumjenja in jih napolnjuje le misel na čast, ugled in blagostanje domovine, naj tudi v naši deželi isto mišljenje prešine vseh. Naj se vse konfesije in stranke v bratski slogi združijo, da se Bosna in Hercegovina vredno pridruži drugim deželam monarhije.

Zadnji srbski čoln iz Belgrada.

ZEMUN 29. (Kor.) Zvečer je prisel semkaj zadnji srbski čoln iz Belgrada. V čolnu se je nahajal nemški generalni konzul v Belgradu, grof Spee, ki se je peljal v Zemun, da konfirira s šefom tamkajšnje obmejne policije, dr. Vukotičem. Grof Spee je pripovedoval, da so Avstriji in Nemci, ki se nahajajo v Belgradu, popolnoma varni, ker vzdržuje red policija. Med belgradskim prebivalstvom vlada precejšnja poparjenost. Mnogo rodbin je že odpotovalo notranjost dežele. Grof Spee se je v večer vrnil v Belgrad. Srbi je na severu popolnoma izprta od brzavnega prometa, vsled česar občuje s svojimi zastopniki v tujini preko Malte in Marsellese.

Srbska skupščina zopet sklicana.

PARIZ 29. (Kor.) Listi poročajo, da se srbska skupščina, ki je bila za dne 27. t. m. sklicana v Niš, a se takrat seja radi nesklepnosti ni mogla vršiti, zopet sklicana k seji in sicer za danes.

Grška ostane nevtralna.

DUNAJ 29. (Kor.) Tukajšnji grški poslanik je izjavil, da ostane Grška na vsak način nevtralna, dokler bo spor lokaliziran. Ona je le obvezana, da poseže vmes za vzdržanje ravnotežja na Balkanu, kakor je bilo domenjeno v Bukareštu.

Gospodarske mobilizacijske oskrbe.

DUNAJ, 29. (Kor.) Deželni odbor za gospodarsko mobilizacijsko oskrbo je sklenil danes, da ostane v permanentni in je konstatiral, da za glavne konsumne potrebnosti ni nikakega povišanja za podra-

ženje. Tudi zastopniki posameznih industrijskih okrožij in veletrgovine so soglasno izjavili, da svoje blago na debelo nikakor ne bodo podražili. Kompetentni faktorji so že odredili odredbe, ki streme za tem, da se bo strogo nadziralo dobike prodajalcev.

Zborovanje veteranskih društev na Dunaju.

DUNAJ, 29. (Kor.) Vsa veteranska društva so se zbrala danes na magistratu k zborovanju in so priredila velike patrijične manifestacije.

Kralj Viktor Emanuel se vrnil v Rim.

RIM 29. (Kor.) Kralj Viktor Emanuel se je včeraj dopoldne nenadoma vrnil s svojega inspekcijskega potovanja v Sredozemskem morju in takoj sprejel ministrskega predsednika Salandra. Popoldne je poklical k sebi še zunanjega ministra di San Giuliana in šefa generalnega štaba armade in mornarice. Danes je prisostvoval kralj maši zadušnici za svojim očetom in nato vnovič sprejel Salandra in vojnega ministra. Kralj je odpotoval danes v S. Ana Valderi, da obišče vojsko in otroke, ki se nahajajo tamkaj, a se takoj zopet vrne v Rim.

Sankcioniran zakon za Gorisko.

DUNAJ, 30. (Wiener Zeitung). Cesar je podetil najvišjo sankcijo zakonu temu narčtu, sklenjenem v deželnem zboru goriskogradiškanskem, in tičočemu se uravnave pravnega razmerja učnega osebja meščanskih in javnih ljudskih šol, kakor tudi glede pokritja potrebščin šolskega zaklada.

Organizacija za poljska dela na Češkem.

PRAGA, 30. (Izv.) Tu se je konstituiral danes češko-nemški odesk, ki si je nadel za nalogo, organizirati poljskadelo, ki so potrebna v očigled predstojeci žetvi.

Proti štrajkovnemu gibanju.

PRAGA, 30. (Izv.) Češka narodno-socialna stranka je izdala danes proklamacijo, v kateri svari svoje pristase pred vsakim mezdinim in štrajkovnim gibanjem, češ, da stranka nobenega takega gibanja ne more podpirati.

Vračajoči se Avstrijci.

LONDON, 29. (Kor.) V zadnjih petih dneh se je 750 Avstrijcev, nastanjenih v činoma v Grimsbergu, preko Hamburga povrnilo v domovino. Tudi iz Birminghama se je povrnilo več Avstrijcev v domovino.

Aristokratski dobrovoljec.

DUNAJ, 30. (Kor.) Listi javljajo da se je deželni maršal princ Lichtenstein prijavil pri vojnem ministru kot ordonančni oficir.

Korni poveljniki in poveljniki generalni avstro-ogrski.

1. Krakovski kor: general konjenice, Edvard pl. Boeh-Ermolbi;
2. Dunajski kor: general pehote, Blaž Schemua;
3. Graški kor: general pehote, Emil Colerus pl. Geldern;
4. Budimpeštanski kor: general konjenice, Karl pl. Terstjansky Nadeski;
5. Požunski kor: FZM Pavel pl. Puhalo Brloški;
6. Kosiški kor: general pehote, Svetozar Borojevič od Bojne;
7. T. emševski kor: general pehote, Oton Meixner pl. Zweienstamm;
8. Praški kor: general konjenice, Artur baron Giesl od Gieslingen;
9. Lutomerški kor: general Lotar pl. Xortstein;
10. Premišliški kor: general pehote, Hugo Meixner pl. Zweienstamm;
11. L. vski kor: general konjenice, Desiderij Kološvari Kološvarki;
12. Hermanštanski kor: general pehote, Herman Koevess pl. Koeveshaza;
13. Zagrebški kor: general pehote, Adolf baron Rhenen;
14. Inomoški kor: general konjenice, Viktor Danke;
15. Sarajevski kor: general pehote, Miha pl. Appel;
16. Dubrovniški kor: FML Venceslav Wurm.

Poveljnik generalnega štaba je general Konrad baron Hoetzendorf.

Zadnja brzolovna poročila.

Bombardiranje Belgrade.

Eksplodiranje neke belgrajske smodnišnice.

Požar v Belgradu. - Prvi vjetnik.

DUNAJ 30. (Kor.) Okoli polnoči je pričelo na belgrajski strani po daljši pavzi streljanje s strojnimi puškami, nakar so pričeli naši moštvoji obstreljevati mesto. Ob eni ponoči je eksplodirala vsled bombardiranja neka smodnišnica v Belgradu.

Danes, ob zori, so poskušali Srbi vnovič, da bi razstrelili most, ne da bi dosegli nameravano pogreznjenje podtega mostovnega stebra. Ker so Srbi streljali na naše iz carinskega ušla, so naši takoj osredotočili artiljerski ogenj na to poslopje, ki je bilo kmalu kup razvalin.

Kmalu nato se je pričelo zopet streljanje. Istočasno je izbruhnil v Belgradu na več krajih požar. Tekom različnih srbskih poizkusov, da bi popolnoma razstrelili most, so naši vojniki vjeli 16 Srbov, ki so jih odpeljali v Petrovaradin.

Nekatera poročila poročajo, da so baje nastali v Novi Srbiji nemiri precejšnjega obsega. Prebivalstvo, ki ni srbske narodnosti, se brani stopiti v armado, vsled česar se pri formiranju novih polkov baje pojavljajo precejšnje težkoče.

Z bojišča.

DUNAJ 30. (Izv.) Kakor je bilo tako pričakovati, so se omejili dosedanjí vojni dogodki le na neznatne prakse. Pri patruliranjih ob bregovih mejnih vod je prišlo že ponovno do streljanja s puškami, ki pa nima zaznamovati nobenih imenovanja vrednih izjub.

Malo resnejšega značaja so bili boji, ki so se razvili okoli zemunskega mostu. V noči od torka na sredo so, kakor smo že poročali, Srbi razstrelili imenovani most, vendar pa vseh ni bil zadosten. Srbska prizadevanja, da bi most popolnoma razstrelili, so naše predstraže, podpirane od poljske in ladijske artiljerije, preprečile.

Pri Progorju ob Savi je skušala 50 do 60 mož broječa regularna srbska tolpa prekorati obrežje, kar pa se ji vsled čuječnosti naših predstraž ni posrečilo.

Dalje se je naš, ob obrežju nasproti Velike Gradiške postavljene artiljeriji, posrečilo spraviti dva oborožena sovražna parnika pod navskrižni ogenj in ju uničiti.

Prí tej priliki bodi konstatirano, da bo javnost o vseh važnejših dogodkih na bojišču vedno natančno informirana po uradnih poročilih, ker je samo tem pripisovati avtentični značaj.

Naše čete ob Drini.

DUNAJ 30. (Kor.) Obrambna črta naših čet ob Drini, se je po manjših bojih pomaknila do glavnega rokava te reke. Na naši strani je samo eden mrtev, na srbski 10. Srbske tolpe so zaman poskušale ogroževati Bjelinu.

Cesar na Dunaju.

DUNAJ 30. (Kor.) Ko se je vstavlil voz pred grajskim stopnjicami ter sta cesar in prestolonaslednik izstopila, je med občo tišino župan dr. Weiskirchner cesarja takole nagovoril: Blagovolji sprejeti Vaše Veličanstvo prepozični pozdrav glavnega in rezidenčnega mesta Dunaja. Sporočam, da se je zbralo večeraj zvečer pred rotovč dunajsko veteransko društvo z njimi stotosi Dunajčanov in Dunajčank, ki so vsi obnovili prisego zvestobe do cesarja in države. Z nami prisega predsednikov namestnikov gosposke zbornice, predsednik državne zbornice, poslanci nemške nacionalne zveze ter krščansko-socialne združitve. Imovino in kri za cesarja, imovino in kri za domovino!

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. - Spical Xavier de Montépin.

„Da.“
„Ali prisegate, da se mu boste pokorili?“
„Prisegamo.“
„Dobro. Ne pozabite, da sem mu dal ukaz, naj za vsako ceno vzdrži parolo in naj vsakemu, ki bi se drznil upirati se paroli, brez obotavljanja požene kroglo skozi glavo.“

„Parola se glasi: Najstrožje vam je prepovedano, ne le uprizarjati roparske napade z rabo sile, ampak storiti bodi tudi najmanjšo tatvino. Razumite me dobro, tovariši, zapovedujem vam najstrožje, da ste do mojega povratka pošteni...“
Eden banditov je mrmral z žalostnim glasom:
„Pošten naj — bom, to je prokleto težko.“

„Kaj veste vi o tem“, je odgovoril Lasar, „niste nikdar poskusili tega!“
Splošen smeh je sledil temu odgovoru in je dokazoval, da je stotnik zadel na pravo mesto.

Ko se je hrupna veselost seinskih piratov nekoliko poglobila, je nadaljeval isti nepravilni Joel Macquart:

„Dobro si zapišite za uho, da se ne zadovoljujem s polovično poštenostjo. Stvar moram imeti popolno. Zahtevam čednosti prve kvalitete. Če bi n. pr. kdo izmed vas šel po deželni cesti za kom in bi opazil, da je ta nekdo izpustil svojo denarnico na tla, hočem, da jo takoj pobereš in da mesto da bi jo utaknil v svoj žep, kar bi se zdelo vam naravno zaključiti pravemu lastniku: He, siar, postojte vendar! Izgubili ste svoj denar! Ali ste razumeli, tovariši? Ali hočete tako?“

„Da, kapitan!, je odgovoril eden piratov, „čudi stvar na prvi pogled izgleda komično, se zgodi tako, ker mora Mili. Le ena težava je tu.“

„Katera?“
„Mi nismo nikakoli rentierji. Vi veste to istotako kakor mi. Kako naj živimo, če svojo obrt obesimo na kol? Poštenost ne prehranja. Naše telo bo prej nego v enem mesecu bolj votlo, nego prazen sod za pivo, in naši zobje daljši, nego oni starih konj.“

„An! Kaj vrage se mučite s tem! Ali vam moram še le reči, da vse sprejemljem na se? Vsak teden bo Liseron prejemal potrebno svoto, da boste mogli živeti v obilnosti in v miru, in računam močno na to, da ob svojem povratku najdem tudi najmedlejšega med vami z obilnim trebuhom.“

Ni bilo možno odpraviti težave na zadovoljiv način. Seinski pirati so smatrali pomdno jim dobo mastnega brezdeja brez posebnega strahu. Obvezali so se z najmo-

Na to so sledili viharji hoch-klici.

Cesar je odgovoril: Globoko ginen sprejemem dokaze zvestobe, ki mi prihajajo od vseh delov monarhije ter se tudi vam gospod župan zahvaljujem na poklonstvu.

Nato župan: Zahvaljujemo Vas Veličanstvo za Vaš gotovo težko storjeni ukrep, ali mi Avstriji hočemo za čast in slavo naše domovine tvezati vse.

In zopet cesar: Mislim, da bom v svoji starosti preživel le še leta miru in gotovo sem se težko odločil za ta korak, ali iz obličj pojavov zaključujem, da je bil moj sklep pravi.

Nato župan: Bog naj varuje Vaše Veličanstvo in podeli blagoslov našemu orožju. Nato je predstavil župan cesarju načelnika nemškega Nationalverbanda dr. Grossa, predsednika državne zbornice dr. Sylvestra in pa podžupane.

Cesar je nagovoril dr. Grossa z besedami: Zelo me veseli, da so se gospodje tukaj zbrali.

Dr. Gross je odgovoril: Dolžnost naša je, da se poklonimo Vašemu Veličanstvu ter obnovimo prisego zvestobe. Želim in upamo, da Vaše Veličanstvo doživi v kratkem veselo dogodek.

Nato cesar: Saj sem že sedaj vesel, ker vidim, da se moj ukrep odobruje vsestransko.

Nato dr. Gross: Vaše Veličanstvo bodi uverjeno, da so z njim vsi narodi monarhije, posebno pa nemški, do zadnje kaplje krvi. Neovrgljivo je dejstvo, da stoji domovina v tem težkem času trdno z Vašim Veličanstvom.

»To me prirčno veseli«, je odgovoril cesar.

Nato je nagovoril cesar tudi podžupane. Ko je cesar stopal po stopnicah v grad ter na vse strani odzdravljaj, zaigrala je godba avstrijsko himno, ki jo je tudi vsa navzoča množica razglašala pela.

Proklamacija vrhovnega poveljnika bosenskih čet.

SARAJEVO, 30. (Kor.) Vrhovni poveljnik bosenskih čet je izdal naslednje uradne naredbe:

Kdor namenoma poškoduje železniški tir, mostove, ceste, pota, brzolovne in telefonske zveze, zapade preklenu sodu in se kaznuje s smrtjo na vislicah.

One občine, kjer se zgodijo te poškodbe, bodo kaznovane z denarno globo ali drugačnimi vojnimi kontribucijami, ki se morajo takoj plačati.

Vojaški poveljniki onih oddelkov, ki stražijo železnice, mostove in pota in poveljniki vojaških transportov, smejo vzeti s seboj tudi tale (poroke) in jih pri svojih vojaških akcijah voditi s seboj. Če bi se zgodil kak atentat na železnice, mostove, vlake in transporte, so poveljniki pooblašteni, da talo takoj usmrte.

Osebe, ki naznanijo oblastem kak nameravan atentat na železniške proge, ceste, mostove ali vojaške transporte, dobo visoko nagrado.

Mednarodni politični položaj.

DUNAJ 30. (Izv.) Oficijozno se zvečer razglša: Splošni položaj je nespremenjeno resen, a ne resnejši, kakor se je pričakovalo. Avstrija poudarja cilje svoje vojne proti Srbiji in opozarja pri tem, da nima osvoviteljskih namenov. Opetovane konference našega veleposlanika v Petrogradu s Sazonovom veljajo konstataciji istega dejstva. V isti smeri se gibljejo tudi pogajanja ruskega veleposlanika na Dunaju z grofom Berchtoldom. Vest, da so se v teh konferencah že pokazale kakke točke za sporazum, pa ni resnična. Te konference imajo le nalogo dokazati, zakaj je Avstrija napovedala Srbiji vojno.

DUNAJ 30. (Izv.) »Neues Wiener Abendblatt« poroča iz Berlina: Pogajanja med veleposlani se še vedno nadaljujejo. Anglija poskuša vplivati v Petrogradu pomirjevalno, istotako tudi Francija. Tudi Nemčija napravi vse, kar bi zamoglo olajšati položaj, a priznava z vso odločnostjo upravičenost avstrijskega stališča.

Ruska izjava je napravila tu jako dober vtisk. Najbrže je ta izjava posledica br-

zojavk, ki sta si jih izmenjavala car in cesar Viljem. Pričakovati je, da se bo carjevi miroljubnosti vendarle posrečilo premagati rusko vojno stranko, vendar pa ne obstoje zato nikake realne garancije. Si čer ni nikdo računal, da bo zavzela Rusija je takoj začetkom avstrijsko-srbske vojne, neprijateljsko stališče napram naši monarhiji. Smatralo se je, da se bo poprijela le dilatorične taktike in to radi naravnih težkoč za njene vojaške priprave.

DUNAJ 30. (Izv.) Na poučenih mestih se javlja: Vest, da sta car in cesar Viljem izmenjavala brzolovke, kjer sta iskala izhodišča iz sedanjega položaja, se potrjuje, toda ne v polnem obsegu. Baje sta prišla oba istočasno na to idejo in si tudi istočasno poslala drug drugemu tozadevno brzolovko. Če sta si potem odgovorila na te brzolovke, ni znano. Kakor se javlja iz Petrograda, potekajo dosedanja pogajanja našega poslanika grofa Szaparija s Sazonovom, popolnoma prijateljsko. Pri teh pogajanjih gre predvsem za vprašanje konstatacije, da naša monarhija nima osvojevalnih namenov proti Srbiji. Dosedanja pogajanja niso še dosegla nikakega uspeha.

Praška borza zaprta.

PRAGA, 30. (Izv.) Praška borza ostane zaprta do 1. avgusta.

Pogajanja med Avstrijo in Rusijo v svrhu lokaliziranja konflikta.

DUNAJ 30. (Kor.) Kakor se zatrjuje, v političnih krogih, so se že pričela med Avstrijo in Rusijo direktna pogajanja v svrhu lokaliziranja konflikta. Pogajanja trajajo še dalje, a niso dosegla nikakega rezultata.

Bolgarska zahteva odškodnino od Srbije.

SOFIJA, 30. (Izv.) Listi zahtevajo, naj Bolgarska zahteva od Srbije odškodnino za svojo nevtralnost in to odškodnino naj bi dala Srbija v Macedoniji.

Nemško-italijanski oficijozni glas o situaciji. - Lokaliziranje vojne skoraj gotovo.

BEROLIN, 30. (Izv.) Oficijozni »Lokal-Anzeiger« poroča iz Rima: Situacija je precej enostavna. Skoraj gotovo je, da bo vojna lokalizirana in da se prično mirovno posredovanja takoj, kakor avstrijska armada doseže prve uspehe. Seveda pa je treba biti pripravljeno za vse eventualnosti.

Car odložil svoje odpotovanje iz Petrograda.

PETROGRAD, 30. (Izv.) Car je odložil svoje potovanje v Finsko, kamor potuje skoraj vsako poletje.

Avstrija in Romunska.

BUKAREŠT, 30. (Izv.) Avstrogrski poslanik na romunskem dvoru, grof Czernin, je imel včeraj več ur trajajoč pogovor s kraljem Karlom. Zatrjuje se, da je grof Czernin iz Ischia, kjer je bil tudi sprejet v daljši avdijenci pri cesarju, prišel v Bukarešt s specialno mislijo in s predlogi najdalekosežnejšega pomena.

Danes je prispela v Bukarešt vest, da je onih 31 romunskih dijakov, ki so bili pred dnevi aretirani na Ogrskem, že izpuščenih v svobodo.

Grof Tisza o položaju.

BUDIMPEŠTA 30. (Kor.) Ogrski ministri predsednik grof Tisza je izjavil napram nekemu nemškemu žurnalistu, ki ga je vprašal za mnenje, ali bo mogoče lokalizacija vojne ali ne: »Ne morem Vam pri najboljši volji ničesar povedati.«

Francoski ministrski svet.

PARIZ 30. (Kor.) Snoči ob 10 se je znova sestel ministrski svet pod predsedstvom ministrskega predsednika in zunanjega ministra Vivianija. Proti polnoči je odšel Viviani k predsedniku Poincaraju, kjer se je vršilo daljše posvetovanje.

Petrograjska borza zaprta.

PETROGRAD 30. (Kor.) Petrograjska borza ostane zaprta danes in jutri.

Dozdevni nemški načrt.

BERLIN 30. (Kor.) Nasproti poročilu pariškega lista »Journal des Debates«, nam-

vesnejimi prisegami, da bodo živeli kot svetniki in Lascars je odpotoval s to obljubo v Pariz.

Kakor smo že gori omenili, so sprejeto obvezo držali najvestneje.

Ponovno se je nepravilni Joel Macquart med zimo incognito podal v Bougival in se nastanil v gostini, ki jo je vodil Sauvageon pod imenom Carlebotte. Še poprej dogovorjen signal je obvestil Liserona. Poročnik je hitel preko Seine, da stopi v zvezo s stotnikom, kateremu je dal zagotovilo, da niti eden piratov ne misli na to, da bi se direktno ali indirektno upiral njegovim določenim ukazom.

Pomirjen glede te točke, ki jej je pripisoval veliko važnost, se je povrnil Lascars v Pariz in si je vnovič nadel ime in masko vikonta de Cavaroc.

Naši čitatelji so morda že uganili, da so možgani barona Lascarsa, tako bogati na grozljivih projektih, da so smovali novo sramotno delo.

Njegovo sovraštvo proti Tancredu je bilo ostreje in strupeneje, nego kdaj.

Zenitev markiza s Pavlino, ki je menila, da je vdova, in po soprogu dana jej srčna ekzistenca, sta dala sovraštvo Lascarsa novega netiva.

Podlež je nameraval nezastidano, grozno, že ne doživljeno maščevanje. Hotel je je pripraviti še sedaj ter se radovati v pričakovanju.

Da bi lagije in srečnejše dovel do tega

reč, da je sedaj jasno, da obstoja nemški načrt, ki se je zasnoval za časa sestanka v Konopištu, kjer je šlo za svetovno politiko, trdi »Wolfow Bureau«, da je to nemogočno, kar je jasno že vsled tega, da se je Avstrija odločila za sedanje svoje postopanje je vsled sarajevskega atentata. Tudi poročilo pariškega lista »Journal«, da bi bil cesar Viljem po svojem prihodu v Kiel, da je bil prečital srbski odgovor, brzolovil cesarju Franu Josipu: »To je dovolj«, je povsem iz trte zvito.

Rumunski ministrski svet.

BUKAREŠT, 30. (Kor.) »Agence tel. Roum.« poroča iz Sinaje: Danes se je vršil tu pod predsedstvom ministrskega predsednika Bratianu ministrski svet.

Mobilizacija na Ogrskem.

DUNAJ, 30. (Kor.) Po došli poročilih se izvršuje na Ogrskem prihod vpoklicanih neaktivnih vojakov z največje naglico in iz izrednim navdušenjem. V vojašnice je že došla večina rezervistov in po višinah je prvacito kupičenje navdušene množice.

Odsek socialističnih delavskih društev je dvignil iz delavske zavarovalniške blagajne milijon kron in jih izročil ministrskemu predsedniku s pripombo, naj naloži ta denar v državne papirje, da bo imela država med vojno dovolj denarja.

Rusija sprejela angleški predlog.

LONDON, 30. (Kor.) Reuterjev urad izjavlja, da je dobilo angleško zunanje ministstvo obvestilo, da je Rusija v principu sprejela angleški predlog glede konference. Istočasno želi Rusija tudi nadaljevanje direktne izmenjave misli z dunajskim kabineto.

Vesti o izgonu Nemcev in Avstrijcev iz Pariza.

PARIZ, 30. (Kor.) »Agece Havas« deklarije vesti, da bi ministstvo notranjih zadev in policijska prefektura nameravali izgnati v Parizu živeče Nemce in Avstrijce.

Stanje je še vedno napeto.

PARIZ, 30. (Kor.) »Agence Havas« javlja: Politiški krogi smatrajo položaj še vedno resnim. Vesti, ki prihajajo iz Nemčije trdijo, da sedanje napeto stanje traja lahko še dolgo časa. Vendar pa se francoska vlada še vedno trudi sporazumno z zastopniki velesil pridobiti tla za posredovanje. Nade je še vedno, da se ji to tudi posreči.

RIM, 30. (Kor.) »Agezia Stefani« javlja, da so vesti, ki so jih prinesli angleški listi, češ, da se mnenja ministrskega predsednika Salandre ter ministra zunanjih zadev markiza di San Giuliana glede zadržanja Italije v sedanjem položaju križata, čisto izmišljene.

PETROGRAD, 30. (Kor.) »Rieč« prinaša izjavo nekega ruskega diplomata glede sedanjega stanja, ki je sledeča: Ako hočemo vršiti svojo nalogo, moramo se predvsem brzdati. Vprašanje svojeljubja naj stopi v ozadje in upajmo, da nam v to pomore tudi časopise, sicer se zadeva lahko samo poosti. Se nikoli se nismo nahajali v tako resnem in odgovornem trenutku, zato je predvsem treba samozatajevanja. Rusija stori svojo dolžnost do zadnjega momenta.

V resnici so vesti današnjih listov tudi resignirane. »Rieč«, da celo »Novoje Vremja« sta mnenja, da je še vedno mogoče izogniti se evropski vojni. »Den« doznaje iz zunanjega urada, da napoved vojne Srbiji ne izključuje možnosti, da bi se pogajanja ne nadaljevala.

Priglasitve prostovoljcev.

DUNAJ, 30. (Kor.) Da se zadosti patriotičnim stremljenjem, ki se pojavljajo na presenetljiv način in ki gredo za udeležbo na vojnih dogodkih, se odreja za čas dogodkov sledeče: Prostovoljni vstop po § 19-6 b. z., oziroma § 132-4 je splošno dovoljen za čas vojne, ako so dani zakoniti predpogoji. Nabor takih prostovoljcev se more izvršiti pri vsakem poveljstvu dopolnilnega okraja. V slučaju, da se more prosilec izkazati, da je bil že na naboru, oziroma, da je dovršil vojno dolžnost, mu ni treba predložiti potrdila o vstopu. To pa se mora zabeležiti v nabornem zapis-

gnusnega rezultata, je bilo potrebno, da pride l' Herouville brez nezaupanja v območje ne poznanelega mu sovražnika. Ali pa ni bilo očitno, da markl ne bi svoje proge, svojih otrok in svoje sestre zopet privel v grad Port-Mary, če bi grozljive in na nesrečo osnovane vesti o zlodelih banditov razburjale ono okolič?

To nam zadostno pojasnjuje Lascarsov načrt in njegove instrukcije, ki jih je dal piratom.

Nepravilni Ivel Macquart je bil že nekako teden dni zopet v Rdečem mlinu, ko je neki molčljiv in moder emisar, ki ga je pustil v Parizu, da opazuje tudi najmanjši dogodek v hotelu Heronville, prihitel k njemu in mu javil, da je markl s svojo rodbino zapustil Rue St. Dominique in da dospe v najkrajšem času v Port-Mary.

Ob tej vesti se je Lascars smehljaj in njegov obraz je dobil izraz peklenskega veselja in trumfa. Mel si je roki in ustnici so mu mrmrali:

„Sedaj ali nikoli!“

VIII.

Lascars začne svojo vojno.

Naslednjega dne popoldne je bilo nebo jasno in prozorno kakor v maju in že vroči solnčni žarki so božali površino zemlje, ki je od vseh strani izginjala pod širokimi gubami pomladanskega plašča iz zelenega baržuna.

Potem, ko je Matilda vse jutro s Pavlom

niku, da se priobči dotičnemu oddelku. Novinci in nadomestni rezervisti iz nabornega leta 1914 morejo na prošnjo takoj nastopiti prezenčno službo pri vseh četah, izvzemši konjico in lahajočo artilerijo.

Sprememba individualnega uvrščenja potrjenih v skupno armado ali med domobrance (§ 341 W. V. I.), kakor tudi slučaj, da bi se ne ravnalo po določbah § 36-3 W. G. se ne sme zgoditi. Moštvo, ki želi biti premeseno h kakemu mobiliziranemu vojaškemu krdelu, se mora po prvem vojaškem izvežbanju uvrstiti med nadomestnike istega krдела. Poveljnik nadomestnikov nadomestniškega kadra odloči, kedaj naj konča vojno izvežbanje. Nadomestniški oddelki imajo odpošiljati dotično moštvo po potrebi armadi v vojni.

Kje je prejel Pašić vojno napoved.

PARIZ, 30. (Kor.) Listi poročajo iz Niša: Ministrski predsednik Pašić je prejel vojno napoved opoldne v neki restavraciji. Prečital jo je navzočim diplomatom, ki so se odstranili z resnim obrazom. Množica je akklamirala kralja in ministrskega predsednika.

Bolgarski glas o vojni.

SOFIJA 30. (Kor.) Poluradna »Volja« izjavlja v nekem inspiriranem članku, ki se bavi z vojno, sledeče: V tem za Srbijo resnem in odločilnem trenutku ne gojimo mi, ki smo bili po srbski nezvestobi v živo zadeti, nobene škodoželjnosti. Bolgarska je že izjavila, da ostane nevtralna. To, kar je mogla Srbska upravičeno pričakovati, prekaša vse. Vendar pa mora bolgarska vlada jako pazljivo slediti temu, kako se razvijajo dogodki. To, kar se dogaja danes, je tretja faza balkanske vojne. Moralna odgovornost zato zadene edino le Srbe; kajti tretja ta faza bi ne bila izbruhnila na tako strahovit način, ako bi se Srbija ne bila protivila temu, da se udeležvi srbsko-bulgarska zveza. Kako pa se zadeva razvije in kakšne posledice nastanejo, to še ni jasno. Za sedaj je pač najverjetnejše, da ostane spor lokaliziran. Dolžnost vlade je, da je vedno v stanu braniti bolgarske, izključno bolgarske interese.

Konferenca grofa Berchtolda z nemškim in italijanskim veleposlanikom.

DUNAJ, 30. (Izv.) Minister za zunanje stvari, grof Berchtold, je imel včeraj dolgo konferenco z nemškim in italijanskim veleposlanikom. Konferenca se je nanašala na vprašanje lokaliziranja vojne.

Rusija ustavlja mobilizacijo.

DUNAJ, 30. (Izv.) »Neues Wiener Journal« poroča danes zjutraj ob 3 iz Berlina, da je prispela danes tjakaj vest, da je Rusija ustavila mobilizacijo. V berlinskih oficijalnih krogih se zatrjuje, da je cesar Viljem poslal carju Nikolaju brzolovko, v kateri ga prosi, naj stori Rusija vse, da se konflikt med Avstrijo in Srbijo lokalizira, da ne bi prišlo do evropske katastrofe.

Ponesrečeni avstrijski avijatik.

DUNAJ 30. (Izv.) Poveljnik avijatiškega oddelka v Dunajskem Novem mestu, stotnik Müller, se je smrtno ponesrečil. Bil je na službenem potovanju.

Anglija ne mobilizira.

LONDON 30. (Kor.) Uradno se poroča, da niso vojaške oblasti odredile nobenih odredb, ki bi imele značaj mobilizacije. Povelja, ki so bila izdana, so le previdnostne odredbe defenzivnega značaja. Odredbe pri mornarici so istotako samo previdnostnega značaja. Ni bila odredjena nikaka mobilizacija.

Angleži upajo, da se vzdrži lokaliziranje vojne.

DUNAJ 30. (Izv.) Oficijozna »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča iz Londona iz posebnega vira: V angleških krogih prevladuje upanje, da se posreči vzdržati lokalizacija vojne. To mnenje podpira zlasti dejstvo, da vladajo med Nemčijo in Anglijo najboljši odnosi in da traja med obema vladama trajna izmenjava misli. Anglija stori vse, da prepreči izbruh konflikta.

LONDON, 30. (Zgornja zbornica.) Odgovarjajoč na tozadevno vprašanje, je izjavil lordski predsednik Visconte Morley,

in Armandom letala po vrtu in polju, se udeleževala njih otroških iger in spletala brsteče cvetke v šopke in vence, se je polastila neodklonljiva želja, da bi se vozila po vodi.

Obveščena o tej želji, je Pavlina rada privolila in je zaukazala dvema slugama, naj pripravita enega grajskih inov in naj bodeta pripravljena, da prevzameta delo veslanja.

da ima zelo malo poročati o položaju. Vse veselje se živahno pogajalo. Vlada si bo neumorno prizadevala, da bo preobvladovala vse komplikacije in težave evropskega položaja. Ona nikakor ne bo prenehala delovati v mirovnem smislu.

Nizozemska izjavila nevtralnost.

AMSTERDAM 30. (Kor.) Uradni list priobčuje izjavo Nizozemske, da ostane tekom srbsko-avstrijskega konflikta strogo nevtralna.

Zavezniška zvestoba Italije.

RIM 30. (Kor.) »Tribuna« izjavlja, razpravlja mednarodni položaj, da je v interesu Italije same, da zvesto izpolnjuje obveznosti, ki jih ji nalaga trojezve, da se tako ne zgode kakšni napadi in zasednosti. Italija ne more pustiti v nemar svojih življenjskih interesov v adrijskem, jonskem in tiranskem morju, zato jih hoče najenergičnejše braniti, kajti prostost teh treh morij ter izključitev vsake imperialistične prevlade kakšnega naroda na kakem teh morij tvori bistveni predpogoj političke neodvisnosti in gospodarskega napredka Italije.

Udanostne izjave bosenskih Srbov

MOSTAR 30. (Kor.) Deputacija najuglednejših srbskih meščanov, pod vodstvom bivšega podpredsednika bosenskega sabora, dr. Šole in predsednika cerkvene občine Bilića, se je zglasila pri okrogem predstojniku in ga prosila, naj sporoči vladarju v tem, za domovino tako važnem trenutku, vnovič izraze neomajne zvestobe in udanosti srbsko-pravoslavnega elementa v Bosni, ki je vedno pripravljen, žrtvovati premoženje in kri za cesarja in domovino. Deputacija se je podala nato k zbornemu poveljniku, kjer je podala enako izjavo.

Šola je tudi naznanil okrognemu predstojniku, da so srbski člani občinskega sveta zopet prevzeli mandate, ki so jih oddali.

»Hlas Naroda« o konfliktu.

PRAGA 30. (Kor.) »Hlas Naroda« piše v svojem uvodnem članku med drugim: »Vojna s Srbijo se je pričela in narodi morajo biti pripravljeni, da se konča kmalu in dobro. Vsi so prepričani, da ne gre niti za uničenje srbske države niti za uničenje slovenskega naroda. Le nezno razmerje med Srbijo in Avstrijo se mora izpremeniti na boljše, da bo odgovarjalo resničnim interesom. Avstriji se ne more ničesar očitati, ker ji je bila vojna vsiljena.

Vojno stanje.

Od torka se nahajati Avstro-Ogrska in Srbija v vojnem stanju. Avstrija je formalno napovedala vojno, sklicuje se na konferenco v Haagu. Vendar bi ji tega ne bilo treba storiti glede na mednarodno klasično pravo. Po tem pravu pa je treba podati »ultimatum«. Glavna točka tega prava v tem pogledu se glasi: Nobena država in noben narod ne more regularno začeti vojne proti kakšni drugi državi ali narodu, ne da bi je prej javno objavila. Vendar pa vojno lahko prične, podavši prej ultimatum, v katerem je natanko označen rok, po preteku katerega izbruhnejo sovražnosti.

Javna napoved vojne stanja med dvema državama pa je potrebna tudi zato, ker se zakoni v vojnem stanju razlikujejo od onih v mirnem času, zato je treba natanko določiti, kdaj je začelo prvo, da se dožene, kakšno so pravna pravila, po katerih se naj uravnajo odnosi med obema vojskujočima se državama, kakor tudi odnosi do drugih držav in pa pravice privatnih oseb.

Posledice napovedane vojne stanja so v smislu mednarodnega prava neposredno sledeče: Stiki med obema državama, ki so obstojali po njunih zastopnikih, ponehajo. Diplomatski agenti so iz dotičnih krajev odpoklicani, poslati v tujino. Trgovinske, paroplovne, industrijske pogodbe ter one glede literature in umetniške lasti ter jednake druge se tudi navadno razveljavijo.

Vojna.

ki je v starodavnih in prejšnjih časih zaplela v konflikt vse državljane vojskujočih se dežel, se omejuje v naših časih samo na oboroženo silo. Dandanes ni torej več dovoljeno oškodovati privatnih oseb ter privatnega imetja. Privatne osebe se v vojno zapletejo lahko le kot prostovoljni udeleženci, vojniki i. t. d. Pa tudi oborožena sila sama kot taka se mora ravnati po strogih predpisih, ki določujejo bolj humanno borbo, prepovedujejo rabo eksplozivnih patronov za pehoto ter nalagajo, da se obzirno ravna z bolniki in ranjenci.

Obstreljevanje trdnjav.

Trdnjav ni smeti prej obstreljevati, predno se istih ni pozvalo na predajo. Če se vse poskuša za predajo trdnjave izjaviti, se sme oblegana trdnjava bombardirati.

Teritorialna okupacija

v vojnem času je neovrgljivo pravo. Država, ki se vojskuje, se ne polasti lahko samo sovražnikove zemlje, temveč tudi državne imovine, vojnega brodomstva, pa tudi privatnih ladij, če se iste uporabljajo v vojne svrhe ter vsega javnega imetja sovražnikovega. Priznava se pa je za pokončno bolnišnicam, muzejem, arhivom, bibliotekam in observatorijem i. dr. Tudi sme oni, ki je okupiral sovražnikovo ozemlje, nastaviti krajevne in političke oblasti, pobirati davke in pristojbine ter raztegniti na vse državljane okupiranega ozemlja svoje pravosodje. Zmagovatelji sme preiskovati posamezne osebe, rabiti privatno last ter jo tudi uničiti, ako lahko

postane nevarna njegovi varnosti. Vojni plen tvorijo reči in orožje vojskujočih se sil ali privatnih oseb, odvisnih od vojskujočih se armade. Dalje trdnjave, orožje, municija ter državna posest.

Odnosi državljanskih vojskujočih se držav.

Država, ki se vojskuje, če hoče, lahko spodi podanike svoje sovražnice iz svojega ozemlja, če misli, da je to potrebno za njeno varnost. Tako je l. 1870. Francija spodila 100.000 pruskih podanikov, od teh 40.000 samo iz Pariza. Obratno Prusija tega ni storila. Tudi se te pravice ni poslužila l. 1877. ni Rusija niti Turčija, l. 1894 niti Kina niti Japonska, l. 1898. niti Španija niti severoameriške združene države, niti Japonska niti Rusija v zadnji vojski, storila pa je to Turčija z italijanskimi podaniki v libijskih vojni. Če se kaka država hoče poslužiti te pravice, treba da napove tujim podanikom rok, da se za odhod lahko pripravijo in za svoje imetje lahko ukredujejo potrebne odredbe.

General Savov o kritičnem položaju Srbije.

General Savov, vrhovni poveljnik bolgarske vojske v zadnji balkanski vojni, se je izjavil dopisniku »Pester Lloyd« o uspehih Srbije v predstoječi vojski kakor tudi o posledicah iste glede na bodoči razvitek balkanskih odnosov, takole:

Dovolj je nade, da ostane vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo časovno in prostorno omejena, zato menim, da ni treba, da bi Bolgarska mobilizirala. Tudi ni verjetno, da bi se francosko javno mnenje radi Srbije navduševalo za vojno, sicer pa Francija ni za vojno, kakor se da sklepati iz zadnje debate v zbornici. Brez Francije pa tudi Rusija ne poseže po orožju, da bi rešila Srbijo. Zbog tega je pa zelo verjetno, da ostane vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo izolirana in končna posledica tega bo evropska konferenca, na kateri se rešijo vsa še nerešena balkanska vprašanja. Posledica te konference bo v prvi vrsti uravnavanje ravnotežja na Balkanu, omanjanega po bucareškem miru, ker bodo imeli lahko povsem svobodne roke, ker dosedaj niti ena sila ni potrdila teritorialne spremembe na Balkanu. Obzorni na razvoj odnosov po tem miru, mislim, da tudi Rumunska ne bo delala težkoč, naravno, če se ji pusti to, kar je ugrabila.

Ta konferenca bi si tudi lahko stavila nalog, da po zaključku predstoječe vojne reši tudi macedonsko in albansko in eventualno tudi turško-grško vprašanje. Samodrost, mirnost in avtoriteta vse Evrope lahko reši vse te probleme, ker balkanski narodi so se pokazali, da niso v stanju, da bi jih rešili sami.

Kar se Srbije same dostaje, mislim, da je izgubila končno svojo igro.

Kragujevac.

Kraljevi dvor, ministrstva in vojaštvo je zapustilo Beograd ter odpotovalo v Kragujevac. Kragujevac je od Beograda v zračni potezi oddaljen kakih 95 km. Ako se potuje po železnici, pelje proga od Beograda do Lapova, tu pa se odcepi proga, ki konča v Kragujevacu. Ta vožnja traja približno 4 in 3/4 ure. Proga je dolga 129 km. Kragujevac je malo mesto ter šteje približno 20.000 prebivalcev. Do leta 1842. je bila tu palača srbskih vojvodov. Okolica z mestom vred meri 2300 km², na vsem tem prostoru pa živi približno 200 tisoč duš.

Slika srbskega vojnega pozorišča.

Meja na severu med Srbijo in monarhijo gre ob Savi od Rače do Zemuna oziroma Beograda, to je do izliva Save v Donavo. Nadaljna meja je Donava do Oršave, oziroma do Radneva v bližini bolgarske meje. Obe reki, Sava in Donava, sta zelo močni in široki ter imata ponekod širino do 1200 m ali pa še več in sta plavni. Te dve reki tvorita zelo važno vojaško zapreko posebno še zaradi tega, ker sena obeh bregovih deloma nahajajo močvirja. Breg na ogrski strani je skoro raven, šele od Bazije pa do Oršave se počasi vzdiguje in tvori sredogorje, katero se strmo spušta proti Donavi. Na srbski strani dominira obala skoro na celi izbočeni meji, posebno pa na črti Obrenovac-Beograd-Smederevo nad ogrsko balo, tako da se zdi, da stvarijo delne zapreke od severa prihajajočemu sovražniku. Od Kostole do Golubca spremlja srbsko obalo manjše višine, katero pa nadvladuje ogrskega brega od Bazije do Koromina-Golubca. Od tukaj pa do Oršave je tudi srbski breg strm in visok ter brez važnih dohodkov, pripraven samo za majhne bitke oziroma za prehod.

Mejo med Srbijo in Bosno tvori reka Drina, katera teče deloma skozi ozko dolino in je od obeh strani obdana od brezpotnega in pustega gorovja, ki je posebno na bosenski strani precej visoko. Šele nad Bajino Bašter je zadnji del gorovja do bosensko-črnogorske meje suha preseka, ki vodi čez precej visoko gorovje.

Z ozirom na samo formacijo terena je bosensko-srbska meja samo na nekaterih krajih za večje vojaške oddelke prehodna. Taki kraji so blizu izliva Drine v Savo, potem pri Zvorniku in Bajini Bašti (najbližja pot čez prelaz Kadinjača v dolino zahodne Morave in k železniški postaji Užice v dolini; to je zelo važna operacijska linija.)

Srbija se kaže geografično kot od juga proti severu se razširjajoča kotlina, ki je na zahodni in vzhodni strani obdana od visokega gorovja. Središče dežele, dolina Morave in zahodne Morave je zelo rodovitno in precej gosto naseljeno. Robna gorovja so zelo šumovita in neprehodna ter zaradi tega za večje vojaške

operacije malo ali pa sploh neprimerna, torej samo prehodno gorovje. Zelo važna pa so za manjše praske in za četaške boje, za katere so na balkanskem polotoku zelo izarjeni.

Da moremo presoditi vojno pozorišče z vojaškega stališča, moramo vpoštevati prometne zveze, ki so zelo velike važnosti. Medtem, ko je železniška mreža na ogrski strani izredno gosta in dobro razvita, ima Srbija samo malo železnic. Glavna železniška črta gre od Beograda skozi Niš v Sofijo in Carigrad, oziroma iz Niša skozi Skopje v Solun. Od te glavne železnice odcepita se dve važni železnici proti zahodu, ki vodita skoro blizu bosenske meje; ena železnica gre v Valjevo, druga pa v Užice, medtem ko drže druge postranske železnice na vzhod proti bolgarski meji.

Utrjeni so sledeči kraji: Beograd ima okoli 70.000 prebivalcev in ima stare utrdbe, ki so brez vsake vrednosti ter so jih zaradi tega vojaške čete že zapustile. Niš leži pri izlizu Nišave v Moravo in je druga trdnjava, ki ima kaj vrednosti, vendar pa služi samo za obrambo proti napadom od vzhodne, jugovzhodne in južne strani. Zaječar in Pirost sta utrjena kraja na srbsko-bolgarski meji.

Od večjih krajev naj še omenimo: Na Donavi-Savi se nahaja Šabac, Smederevo, Požarevac in Veliko Gradište. V notranjosti dežele leži znani srbski arzenal Kragujevac in Kruševac. Na bosenski meji je Loznica.

Srbija ima zaradi svoje rodovitnosti in velike govedoreje dobro stališče, vendar pa je danes v tem oziru slabše z ozirom na predstoječo vojno. Geografski položaj je za sovražnika, ki prihaja od severa — ako odbijemo težave pri prehodu čez Donavo ali Savo — ugoden, medtem ko je položaj na zahodu za sovražnika v začetku težak, a je zato pozneje prodiranje znatno lažje.

Čez Savo vodi železniški most, in sicer med Zemunom in Beogradom; ta most ima zelo veliko strateško važnost. Svojčas so ga proglasili za nevtralnega, vendar pa ga Srbija lahko vsak čas požene v zrak. Med Zemunom in Oršovo ne vodi čez Donavo noben most.

Domneve vesti.

NAŠIM ČITATELJEM IN NAROČNIKOM! Posebna izdaja »Edinosti« ni mogla iziti, ker je bil poklican zopet en strojni stavec k vojakom, tako da ima tiskarna komaj toliko moči na razpolago, da bo izhajala jutranja številka lista.

Podpore rodbinam vpoklicanih. Po zakonu iz decembra 1912 imajo rodbine tistih rezervistov ali nadomestnih rezervistov, ki so v miru pozvani v izredno službo, ali v slučaju mobilizacije v povišanje vojnega stanja pravico do podpore. Kot svojci prihajajo prvi v poštev soproge in zakonski otroci vpoklicanca, potem pa tudi zakonski predniki (stariši, stari oče in stara mati), bratje in sestre, zet in tašča, nezakonska mati in nezakonski otroci, ako imajo v Avstriji redno bivališče, ali če imajo avstrijsko ali ogrsko državljanstvo, oziroma bosensko deželno pripadništvo.

Kot podpore potrebni veljajo oni svojci, ki jih je z najpotrebnejim vsaj po največjem delu preskrbel vpoklicanec. Skupni znesek podpore pa ne sme prekoraciiti povprečnega dnevnega zaslužka vpoklicanca. Ta podpora gre potrebnim svojcem za tisti čas, dokler je vpoklicanec po aktivni vojni službi zadržan, da ne more iti za svojim navadnim zaslužkom. V slučaju pa, da dezertira, ali da je s sodno razsodo obsojen v težko ječo, ali v drugo strožjo kazn, neha podpora s tistim dnem, ko je zbežal, oziroma z dnem obsodbe. Svojcem tistih pa, ki so bili v bitki ubiti, ali se jih pogreša, ali so umrli vsled poškodbe v aktivni vojaški službi, ali pa po tej provzročeni bolezni, predno so bili postavljeni v neaktivno razmerje, gre podpora še šest mesecev, računeno od dneva smrti, oziroma od dneva, kar se jih pogreša, v kolikor ni ta podpora nadomeščena po kakšni vojaški oskrbi. Ta po državi davana podpora se ne zmanjša po morebitnih podporah od strani dežele, občin, društev, ali privatnih oseb, tudi je ni možno rubiti, ali zapleniti. Tudi ni veljavno kako razpolaganje z rečenimi podporami z odstopom, z nakazilom, z zastavo. Zahtevo po podpori je prijaviti pri občinskem predstojništvu. Prijavo more napraviti v aktivno službo vpoklicani, ali pa dotični svojci. Ob zglasitvi je označiti tudi osebo, ki se jej naj vplačuje podpora. Podpora se izplačuje v polmesečnih obrokih prvega in šestnajstega vsakega meseca. Oblasti so dobile nalog, naj čim hitreje rešujejo prošnje za podporo. Vse potrebne vloge, zapisniki, priloge so proste koleka in pristojni, kakor kakor tudi poštnine. Istotako tudi vsi pripomočki in podkrepljenje zahteve, v kolikor služijo le temu namenu. Podpore za Trst in primorske pokrajine znašajo K 1.20 na dan za odrasle, za otroke pod osmimi leti pa 60 vin. Tako dobivajo n. pr. soproga vpoklicanca, ki ima dva otroke, — enega nad, drugega izpod osem let — in njena mati, ako je z vsakega zaslužka: 3 krat po K 1.20 in enkrat 60 vinarjev, skupno 4 K 20 vin. na dan.

Demonstracije in aretacije v Puči. »Polar Tagblatt« poroča dne 29. julija: Včeraj popoludne so se vršile v Puči precejšnje demonstracije proti prodajalcem živila. S prvega so imele te demonstracije le gospodarski pomen, pozneje pa so prešle tudi na politično polje. Iz gospodarskih razlogov so napadali in plenili nekatere trdke, iz političnih razlogov pa so napadli s kamenjem tiskarno Laginja in dr., pisarno dr. Laginje in Narodni dom. Tudi

Veliko skladišče klobukov
dežnikov, bele in pisane srajce, izlaski, platna žepnih robcev, moških nogavic itd.
K. Cvenkel Trst Corso 28
Cene zmerne. — Postrežba točna.
Narodna trgovina. — Narodna trg. a.

Mnenje gosp. dr. M. Neuwirtha v Mariboru
Gosp. J. SERRAVALLO Trst
Z veseljem Vam naznanjam, da predpisujem že več let Vaše izvrstno SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo), čigar uspešnost je gotovo dokazana v mnogih slučajih.
MARIBOR, dne 7. septembra 1911.
Dr. NEUWIRTH.

And. Rojic, Trst
Via Asquettio 28.
Priprava in govedoreje na dobro in higijensko postrežbo.
Dama se priprava na moderno friziranje, glave, pranje, barvanje i. t. d.
Vseh vrstnih kramov in sušilnic za čisto in točno.

KARL GOMISEL, ROJAN
stara trgovina jestvin
ulica Montorsino št. 16.
Prodaja po najnižjih cenah vsakovrstne jestvine, kolonijalije in druge pridelke. Ima vedno najboljšo prekajeno meso.

Trgovina jestvin in delikates
MARCEL LAZAR
Trst - ulica Belvedere št. 57. - Trst.
Prodaja vedno sveže testenine iz Ilirske Bistrice ter iz drugih zunanjih tovarn. — Vino in likerji v steklenicah. — Postrežba na dom. Razpošila se pakete od 5 kg naprej: Kave, olja in dr.

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11-1 pop.
Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Ni boljšega sredstva za prebavo nego **»Lazarek«** pristnega

FLORIAN-A
pred ali po jedi!
Za pristni zaščiteni destilat se jamči.
Edini dobavitelj in založnik za Primorsko in Dalmacijo
VEKOSLAV PLESNIČAR - TRST
ul. Bonizetti 3 - Telef. 126 R II.

Ženitbeni posredovalni zavod »SREČA«
v Zagrebu Marovačka ulica 30, I. n., kot strogo diskreten in oblikovno dovoljen Vam hitro in gotovo doprineše do mirne družinske sreče, ako se obrnete do njega, ter mu došljete 35 stot. znakah. V tem zavodu so na vpogled »like« zabeleženih partij obojnega spola, vsakega v razpovedanju, od obitnih pa do najimovitejših krogov. Vred t go t plo priporočila gospodičam, ki želijo stopiti v zakon s n. ter jamči za strogo post in točen odgovor na vsako vprašanje. Pisma naslovljati na Ženitbeni posredovalni zavod »Sreča« Zagreb.

Vsakovrstne slamnike
od priprostih do najfinejših priporočam gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu za obilna naročila.
Nizke stalne cene. Postrežba točna. Svoji k svojim.
FRANC CERAK
tovarna slamnikov v Stob pošta Domžale pri Ljubljani.

**» Dobroznana mirodlinica :
Iv. Camauli
Sv. Ivan - Trst - blizu Mar. doma
Velik izbor barv
— povlak itd. —
Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otroke in odrasle
ter (slovenske) ajne in čajne pralike za brati. —
Tel. 81.**

LOVRE BULIĆ, TRST
priporoča cenj. občinstvu svojo
gostilno »Brioni«
(»Trattoria Brioni«) z vrtno, pripravnim za sestanke in zabavne prireditve. Trst, via dell' Istria 16 (v bližini cerkve sv. Jakoba).
Točijo se prvovrstna dalmatinska vina iz Omiša, črno, belo in opolo. Pivo »Adrija«, pelinkovac in marsala ter domača kuhinja in mrzla jedila. Gostilna: via del Rivo št. 9 s prodajo gorinavedenih pijač in mrzlih jedil.

Dr. HORVATH Via Nuova 22
specialist za kožne in
SPOLNE bolezni, šibkost
in nervoznost, za bolezni nogah in sklepov. — S njema od 11 d. pop. od 4 u. ečer

NAZNANILO.
Čast mi je javiti slav. občinstvu, da sem odprl popolnoma novo trgovino, tvini in kolonijalnega blaga. Velika zaloga kave, riža, olja in vsake vrste tustenin in delikates. — Uljudno se priporoča
M. Berger
Trst via della Poste 14
vogal via Giorgio Galatti

UMETNI ZOBJE
PL. MBIRANJE - ZOBOV.
IZDIRANJE ZOBOV
: BREZ BOLEČINE :
Dr. I. ČERMÁK V. TUSCHER
ZOBZDRAV. KONC. ZOBNI
NIK TRST
ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Trst—Bazovica—Lokev

Trst: $7^{\circ}15' - 8^{\circ}15' - 9^{\circ}30' - 12^{\circ}15' - 2^{\circ}00' - 3^{\circ}00' -$
 $4^{\circ}15' - 7^{\circ}15' - 9^{\circ}30' - 12^{\circ}15'$

Lokev: $6^{\circ}00' - 8^{\circ}30' - 10^{\circ}15' - 1^{\circ}00' - 1^{\circ}45' - 2^{\circ}15' -$
 $6^{\circ}15' - 7^{\circ}45' - 8^{\circ}45'$

* smeti ob praznikih. Razen tega bodo vozili ob praznikih po potrebi še na avtomobil takoj neposredno za tem, in sicer še do Bazovice, ostanova do Lipice.